

Det finansiella systemet

Vad är finansiell stabilitet?

Här följer några frågor att besvara när du har sett filmen *Vad är finansiell stabilitet?* Arbeta vidare med någon av uppgifterna under rubriken *Diskutera, resonera och ta reda på mer.*

1. Vad är typiskt för en kris i det finansiella systemet?

- 1. Efterfrågan är hög och utbudet på varor och tjänster stiger.
- X. Ekonomin krymper, företag går i konkurs och människor blir arbetslösa.
- 2. Företag och hushåll lånar gärna mycket pengar.

2. Vad anser Riksbanken om finansiella kriser?

- 1. Ingen fara. Finansiella kriser kommer och går, och en av Riksbankens viktigaste uppgifter är att stödja företag i kris.
- X. Ingen åsikt. Riksbanken har inget direkt ansvar för den finansiella utvecklingen i landet.
- 2. Inte bra. Finansiella kriser leder till ekonomiska förluster och det tar lång tid för ekonomin att fungera bra igen.

3. Vad gör Riksbanken för att minska risken för ekonomiska kriser?

- 1. Riksbanken arbetar för att skapa stabilitet i det ekonomiska systemet.
- X. Riksbanken arbetar för att påverka politiker så att de tar rätt ekonomiska beslut.
- 2. Riksbanken arbetar för att få hushållen att spara så mycket pengar som möjligt på banken.

4. Vad menas med finansiell stabilitet?

- 1. Den svenska guld- och valutareserven är stabil och ökar med 2 procent varje år.
- X. Styrräntan är stabil, den varken höjs eller sänks.
- 2. Banker och betalningssystem fungerar så att de klarar sig om det skulle uppstå en finansiell kris.

5. Vad gör Riksbanken för att skapa finansiell stabilitet?

- 1. Håller koll på ekonomin, försöker förutspå risker samt för en dialog med banker om det ekonomiska läget.
- X. Håller koll på det politiska läget och ser till så att styrräntan inte stiger för hastigt.
- 2. Inför regler på den finansiella marknaden för att minska och stabilisera aktiviteterna i ekonomin.

6. Varför är det finansiella systemet så känsligt?

- 1. Aktörerna i systemet har svårt att samarbeta och vill inte ta emot råd från Riksbanken.
- X. Aktörerna är nära sammankopplade, problem kan sprida sig snabbt och skada hela systemet.
- 2. Det finansiella systemet har så få aktörer, små problem leder ofta till konkurser.

7. Vad kan orsaka en kris i det finansiella systemet?

- 1. Många människor tappar förtroendet för banker och betalningssystem.
- X. Bankerna sänker räntan för låntagare.
- 2. Aktörerna i det finansiella systemet konkurrerar med varandra.

8. Vad kan hända om folk tappar förtroendet för en bank?

- 1. Folk tar ut sina pengar, men det påverkar inte det finansiella systemet.
- X. Folk tar ut sina pengar, men banken förlorar inte sina tillgångar eftersom de kan höja räntan.
- 2. Folk tar ut sina pengar, banken förlorar tillgångar och det kan påverka andra banker.

9. Vilket ansvar har Riksbanken om det skulle uppstå en finansiell kris i landet?

- 1. Riksbanken har ansvar för att lösa krisen tillsammans med regeringen, Finansinspektionen och Riksgälden.
- X. Riksbanken har inget ansvar, det är regeringen som ska lösa krisen.
- 2. Riksbanken ska själv se till att lösa krisen genom att bedriva penningpolitik.

10. Är det vanligt att Riksbanken går in och stöttar banker som har ekonomiska problem?

- 1. Ja, det händer någon gång per år.
- X. Nej, det har aldrig hänt.
- 2. Det är mycket sällsynt.

Diskutera, resonera och ta reda på mer

1. Finansiell kris

Vad innebär en *finansiell kris*? Varför vill alla länder undvika att hamna i en finansiell kris? Hur kan olika delar i samhället påverkas av en finansiell kris – banker, företag och hushåll? Ge exempel på hur du skulle kunna påverkas om det skulle uppstå en stor finansiell kris i landet.

2. Finansiell stabilitet

Finansiell stabilitet handlar om att banker, *finansiella marknader* och *betalningssystem* fungerar och kan klara av finansiella kriser. Vad menas med finansiella marknader? Vad menas med betalningssystem och hur skulle de kunna fungera dåligt?

3. Att främja finansiell stabilitet

För att främja finansiell stabilitet övervakar och utvärderar Riksbanken den finansiella infrastrukturen. Varför är det så viktigt att Riksbanken samarbetar med andra myndigheter? På vilket sätt kan råd från Riksbanken hjälpa bankerna att klara sig bättre?

4. Om du var riksbankschef, vad skulle du då göra?

Tänk dig att du är riksbankschef och följande situation uppstår: En investering som en bank har gjort har gått snett. Det har uppstått rykten om banken, oron sprider sig och kunderna börjar tappa förtroendet för banken. Bankens tillgångar minskar och det finns risk för att banken går i konkurs. Vad gör du? Motivera ditt beslut. Vad gäller för att en bank ska få stöd av Riksbanken?

5. Ta reda på mer

- Hur ser det aktuella ekonomiska läget ut i Sverige?
- När inträffade en finansiell kris senast?
- Har Riksbanken varit med om att stötta banker eller finansiella aktörer någon gång? Vad hände då?
- Vad gör Finansinspektionen och Riksgälden?
- Vad gör det finansiella stabilitetsrådet, och vilka ingår där?

6. Har du koll på begreppen?

Ekonomisk kris, konkurs, finansiella systemet, finansiell stabilitet, finansiella marknader, betalningssystem, allmänhetens förtroende, intjäningsförmåga.